

Van de redactie

In memoriam Rudy Beernink

Begin dit jaar ontvingen we het droeve bericht van het overlijden van Rudy Beernink op 3 februari. Vanaf 1980 werkte hij bij SLO als leerplanontwikkelaar en hield hij zich bezig met het taalonderwijs op de basisschool. Zo was hij onder andere betrokken bij het ontwikkelen van de nieuwe generatie kern-

doelen. In 2001 vertrok hij bij SLO. In de jaren daarna bleef hij nog volop bezig met taalonderwijs, onder andere voor educatieve uitgeverijen. Dat dit tijdschrift er is, is mede aan hem te danken. Hij stond aan de wieg van de *Nieuwsbrief voor taalspecialisten van onderwijsbegeleidingsdiensten*, en de *Nieuwsbrief Taal voor Opleiders*, waaruit dit tijdschrift is opgericht. Hij was medeoprichter van het landelijk netwerk van taalspecialis-

ten en van de stuurgroep die de studiedagen van het netwerk voorbereidt en organiseert.

Velen van ons hebben in de afgelopen veertig jaren met hem samengewerkt, zowel in Nederland als Vlaanderen. Met zijn overlijden hebben we niet alleen een ervaren en deskundige taalspecialist verloren, maar vooral en veel te vroeg een gewaardeerde collega met liefde voor taal en hart voor taalonderwijs.

In dit nummer

Taalbeschouwing is een ondergeschoven kindje in het taalonderwijs. Vaak wordt het als apart domein genoemd, naast de vier domeinen spreken, luisteren, lezen en schrijven. In het Referentiekader wordt het niet als apart domein genoemd, maar is het min of meer opgenomen in het domein met de opvallende naam 'Begrippenlijst en taalverzorging'. Voldoende aandacht om in dit nummer speciale aandacht te hebben voor taalbeschouwing.

Wat weten we uit onderzoek naar taalbeschouwing? Helge Bonset geeft een overzicht van al het onderzoek dat in het Nederlandse taalgebied is gedaan. Peter-Arno Coppen gaat in zijn bijdrage in op de zin van het grammaticaonderwijs. Hij ziet een kentering in het belang dat aan grammaticaonderwijs wordt gehecht. Dat taalbeschouwing niet alleen iets is voor leerlingen in de boven- of middenbouw, laat Jan Berenst in zijn artikel zien.

Kleuters reflecteren voortdurend op taal. Wanneer leraren daar oog voor hebben, kunnen dit mooie momenten zijn voor taalbeschouwing en het stimuleren van de taalontwikkeling. Guido Cajot beschrijft hoe op de lerarenopleiding van de Katholieke Hogeschool Limburg een taalbureau wordt ingericht waar studenten met taalproblemen worden geholpen en docenten worden geprofessionaliseerd. Sofie Jonckheere laat zien hoe via zogenoemde talensensibilisering leerlingen een metatalig bewustzijn ontwikkelen. José Schraven gaat kort in op haar spellingdidactiek en Albert Walsweer bespreekt de centrale rol die taalgebruik in het onderwijs heeft.

Verder bevat dit nummer twee artikelen die zijn geschreven naar aanleiding van netwerkbijeenkomsten. Nanke Dokter en Mathilde van Vliet doen verslag van een miniconferentie van LOPON² over de kennisbasis Nederlands. De bijdrage van René Berends is een opiniërend artikel over het onderwijs in begrijpend lezen.

Het begrijpend leesonderwijs stond centraal tijdens de twee laatste netwerkdagen van het netwerk taalspecialisten. De kwesties die tijdens die dagen naar voren kwamen, heeft hij verwerkt in deze bijdrage.

De redactie